

N° 294.

D. 10. Grudnia.

PIĄTEK.

Rok 1824.

KURJER

WSPOMNIENIA.

Zgon Jerzego Fleminga
Woiewody Pomorskiego 1771.

Warszawski

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Choć ciągle trwa wilgotne powietrze, i chociaż prawie wszyscy są zakatarzeni, jednak tej Jesieni w Warszawie i jej okolicach mniej miera Ludzi niż w roku zeszłym. Woda na Wiśle zostaje w mierze.

Dzielo oryginalnie wydane przez *Wiktora J..... Dumanie Żołnierza i jego przywidy nad brzegami Niemna*, wyjdzie z druku zaraz po Nowym roku. Łaskawi Prenumeratorowie iedeli zaszczyścić zechcą wydawcę, biletów dostać mogą w Sklepie ubogich przy ulicy Krakow: Przedmi: w Drukarni *Glücksberga* i pod Nro: 617 przy ulicy *Danielowiczowskiej* u *Murgrabiego*. Cena złp: 2.

Nowy gatunek *Rękawiczek* białych, glansowanych wewnątrz, szytych iedwabiem koloru karmazynowego, iest teraz bardzo modnym i używanym przez Damy w Paryżu, te *Rękawiczki* przyczyniające się znacznie do zachowania rąk w iak najpiękniejszym stanie zowią się *à la Trocadair* (*Trokader*).

P. Herwet, Aktor przybyły z Paryża, pierwszy raz ukazujący się wczoraj na Scenie w Teatrze *Saskiego Pałacu*, odbierał (zwłaszcza w roli *Krawca Russo*) częste oklaski.

Trzy nowe *Walce* z *Opery Rossiniego Sroka złodziej*, wyszły z *Litografji* na *Fortepjano* w Składzie *A. Brzeziny*, przy ulicy *Miodowej* Nro 481. Cena zło: 2.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

z Paryża.

Król, Delfin i iego *Młżonka*, po kilku dniowej przejazdce do *Wersalu* i innych miejsc, wrócili do *Paryża* d. 23. zm: *Nazajutrz* *Król* rano przybył do *Giełdy*, gdzie został przyjęty przez *Prezłkta Departamentu Sekwany* i *Komisarza Giełdy*, który niegdys był prywatnym *Sekretarzem Ludwika XVI*. *Król* bardzo był zadowolony iak z towarzysztwa *Wexlarzów* iak *Meklerów*, rozmawiał uprzejmie z wielu *Negocjantami* i rzekł „należy usiłować aby nie tylko starano się o zapewnienie uczciwego sposobu do życia dla siebie, lecz i dla drugich“ *Tegoż* dnia zwiadził *Król* różne gmachy *Paryża* i długo zastanawiał się nad nowo ukonczonym malowaniem wewnątrz *Kopuły S. Genowefy*; tamże przedstawiono *Monarszę* uczniów *Kolegium Henryka IV*, którzy z zapalem zawołali „*Niech żyje Król!*“, *Monarcha* rozkazał aby przez cały dzień ci *Studenci* mieli *rekrację*, co usłyszawszy, ieszcze z większym zapalem ponowili radosne okrzyki. — *Król* w dowód swego zadowolenia z malowania *Kopuły S. Genofefy* przez *Malarza Gross*, mianował tego *Artystę* *Baronem*. — w *Paryżu* co rocznie zalega okolo 14,000 listów niewykupionych z *Poezty*; ieden z *Anglików* ofiarował zapłacić 1999 złotych (zapewne niemieckich) zato gdyby mu wkońcu roku oddawano te listy, a oprócz tego 50 zło: aby te listy oddawano mu częściami, iżby mógł je odczytywać, dla dogodzenia swej ciekawości, która byłaby mu

przyjemniejszą nad wszelkie inne zabawy; nakoniec dodał iżby odstąpił całego swego majątku, gdyby mu pozwolono czytać wszystkie listy jakie codziennie przychodzą i odchodzą w Paryżu, odchodzi zaś codziennie listów 28,000, a przychodzi 18,000. Takiej ofiary i takiego dziawałwa jeszcze żaden *Anglik*: nieokazał. — D. 26: m: okrzycono 2. dzwony przeznaczono do Kościoła S. *Sulspicjusza* w Paryżu, spodziewano się że Król będzie obecnym przy tym obrzędzie, lecz przeznaczył *Xcia Blakas* aby w jego imieniu był Ojcem chrzesnym. — Ciekawa sprawa odbyła się w Sądzie Kryminalnym Departamentu *Skwany* *Oise*. Dwunastoletnia Córka jednego z mieszkańców tamecznych wysłana była na górę winną dla obrznięcia gron winnych; gdy niewróciła wieczorem i nazajutrz, szukano jej troskliwie, na górze znaleziono jej kapelusze, trzewiki, nóż i inne rzeczy, w kilka dni postrzeżono że otworzyła był zatkana sianem i liśćmi, znaleziono w tej iaskini pod liśćmi zwłoki tej Paniénki iuż nieco nadgniłe, i znaki że była zamordowana; po ścisłym śledzeniu Łeśniczy uwiadomił iż spotykał w lesie jakiegoś człowieka, którego mina, odzieży i cała postać zdawały się przekonywać że ma pomieszane zmysły, ponowiono śledzenie i znaleziono tego człowieka, przy którym znajdował się nóż, co utwierdziło mniemanie iż był zabójcą. Zaprowadzony do więzienia ciągle się zapierał, lecz zasnął, prawie iak w malgynie wyrzekł słowa które dowodziły że był zabójcą, gdy odzyskał przytomność, oznajmiono mu że wynajdą zbrodnię, poczem iuż się niezapierał, i rzetelnie opowiadał co było przyczyną tej zbrodni. Od dzieciństwa był melancholiczny, niespokojny, unikający ludzi, nakoniec niedoświadczając spokojuści, udał się do lasu i żył samotnie, nagle uczuł chęć popełnienia morder-

stwa, a najbardziej aby się napił krwi ludzkiej, w tejże chwili spostrzegł ową Paniénkę, którą ujął chustką i zarzuciwszy na plecy, zaniosł do iaskini, gdzie wykonał morderstwo nożem. Jego Adwokat stara się go obronić dowodząc że ma pomieszane zmysły, lecz Sąd przysięgłych uznał przeciwnie i zabójcą (nazwiskiem *Antoni Lezer* został na śmierć skazany. Słuchał on tego wyroku spokojnie, i nieokazał najmniejszego wzruszenia. Dzienniki Paryżkie są napełnione opisem całej inkwizycji tego zdarzenia. — Dla czego kunszt tak kwitną we *Francji*? (pisze iedną z gazet), oto dla tego że Rząd i majątni Obywatele hojnie wspierają Artystów, i podają co raz nowe sposoby zachęcenia; oraz świetnie nadgradzają wszelkie znakomite talenta. Malarze, Rytownicy, Rzeźbiarze których dzieła są ukazane na wystawie publicznej, są pewni że za teź dzieła dostaną dobrą zapłatę, i dla tego gorliwie pracują, bo widzą nagrodzoną swą pracę. Podano teraz *Program* iakie otrzymają nagrody Poeci i Kompozytorowie *Oper Francuzkich*, i tak: Za napisanie poezji do Wielkiej Opery 3 lub 5 aktowej, przeznaczono 4,000 franków, a za poezję do iedno aktowej *Opery Komicznej* 2000 franków. Taką summa przeznaczona iest dla Kompozytorów Muzyki, lecz nagroda nastąpi po zdanym raporcie przez Sąd tak zwany *Zury (Jury)* złożony z mistrzów i znawców. *Rossini* został Dyrektorem Włoskiego Teatru w Paryżu, iego Malżonka przy tymże teatrze umieszczoną została iako *Pryma Donna*. *P. Habenek* nie iest iuż Dyrektorem orkiestry Wielkiej Opery. — w Lesie pod *Wersalem* strzelono do Dozorcy tegoż lasu, raniony wkrótce umarł, lecz przed zgonem miał tyle siły iż oświadczył że iacy 2 Ludzie do niego strzelili. Przybicie naboju było z pa-

pieru Gazety, szukano przeto wszędzie takich gazet, i znaleziono ich wiele podartych u iednego z mieszkańców wsi pobliskiej, uwięziono go natychmiast, wysłuchano 50 świadków, iednak Sąd Przysięgłych wyrzekł iż ten obwiniony, iest niewinny. — w *Paryżu* wyszedł z druku zbiór listów *Ludwika XV III* pisanych od r. 1791 do 1795 są bardzo interessujące. — *Wyjście wojska Francuzki z Hiszpanji* miało niezawodnie rozpocząć się d. 1 *Grudnia*. — z *Hiszpanji* donoszą że tam trwają ciągle uwięzienia niespokojnych osób. Król wydał wyrok, iż każdy mniemający że ma jakie bąc prawo do łaski Monarchy, podać ma swe prośbę wciągu iednego miesiąca. —

Od Granic Tureckich.

Jeszcze niemożna z pewnością donieść o *Kapudanie Easzy*, iedni zapewniali że chociaż *Sultan* darował mu życie, lecz odebrał wszelkie urzędy, drudzy twierdzą że chociaż neutralcił urzędu, ale wstydił się pokazać w *Stambule* i udać chorego. — *Anglii* i *Francuzi* którzy jako bezstronni świadkowie byli blizkimi walk *Greków z Turkami*, iednogodnie zapewniali że *Grecy* z nadzwyczajną odwagą pokonywali swych nieprzyjaciół, a niektóre ich dowody waleczności są prawie niepodobne do uwierzenia. — Znowu z *Napoli di Romanja* listy zapewniają, że oręż *Grecki* triumfuje. Zabrzanych w niewolę przed *Samos* żołnierzy *Tureckich* tak podzielili *Grecy*, że prawdziwi *Turcy* niezostali pozbawieni życia, lecz powieszono wszystkich takich którzy nie wyznają religji *Machometowa* iednak służyli w wojsku *Muzulmańskiem* i walczyli przeciw *Chrześcjanom*. — Od chwili w której *Grecy* dostrzegli, że *Turcy* tak się lękają statków palnych iż za zbliżeniem się ich, skaczą w morze i tym sposobem ocalaiają życie, zwłaszcza ci którzy umieją dobrze pływać, *Admiralacja Grec-*

ka postanowiła aby na każdym statku palnym nie iak dotąd po kilkunastu było ludzi, lecz najmniej 100, dla zabierania okrętów *Tureckich*. — Teraz *Grecy* ułożyli plan następujący, razem 4 wyprawy będą wysłane to iest przeciw *Eubei, Krecie, Zejtuni* oraz przeciw *Patras, Koroni i Modon*. Bogaty *Greki* *Warszawski* wyłożył znaczne summy na te wyprawy, do czego łączą się inni maitni Obywatele, oczekują na obiecane *Fregaty z Londynu*, a gdy te przybędą, zaraz rozpocznie się zamknięcie *Dardanellow*: z *Niemiec*.

w *Akwizgranie* starannie urządzaia źródła tamedycznych *Wód Mineralnych*, będzie to miejsce tyła wygodami opatrzone dla szukaiających polepszenia zdrowia, iak równego trudno znaleźć w *Europie*. — Sąd *Appellacyjny* *Kantonu Zurych* (w *Szwajcarji*) wydał inż wyrok na *Bandę oszustów*, którzy przez lat kilkanaście łudzili *Lud* prosty odkrywaniem niby zaklętych skarbów; niektórzy zyskiwali przez to oszustwo po 24,000 franków; skazani są na ciężkie więzienia, piętnowanie, chłostę i t.p. — D. 16 z:m: 31 Pułk piechoty *Austriackiej* uroczyscie obchodził pamiątkę poświęcenia swych chorągwi, obrzęd odbył się tem świetniej, że się znajdował w *Wiedniu* Król *Bawarski* który iest Szefem tegoż Pułku. — *Dunaj* w *Węgrzech* także wezbrał bardzo znacznie, d. 13 z:m: woda tak nadzwyczajnie wezbrała, że ledwo nie został zerwany most między miastem *Budą* (*Ofen*) i *Pestem*, co własnie przytrafiło się w czasie *Jarmarku* gdy mnóstwo *Ludzi* znajdowało się na moście. — D. 27 z:m: woda na *Renie* pod *Dyseldorf* ieszcze stała wysoko, na stop 21, w tejże okolicy ciągle woda stoi na przestrzeni 5 mil kwadratowych, więcej niż 40,000 *Ludzi* inż od 3 tygodni opuściwszy swe mieszkania, tułaią się, cierpiąc głód i pędze; wszystkie wie i mia-

steczka na tej przestrzeni są tak zalane, że do nich niepodobny jest przystęp, a chociaż woda opadnie, już wszystkie domy będą niezdatne do mieszkania. — D. 20 z. m: w *Munich* taki powstał wiecher, że nikt na ulicy nie mógł się pokazać; jedna Panna wyszła i natychmiast wiatr zerwał Szal z jej ramion, który znaleziono aż pod kopułą Kościoła. —

z Londynu.

Król jest zdrowszy, d. 20 m. dał uroczyście posłuchanie Posłom *Austrjackiemu* i *Franckiemu*, poczem przydywał w radzie tajnej. — Co raz smutniejsze dochodzą wieści o skutkach okropnego pożaru w *Edyburgu*, mnóstwo domów, kilka Kościołów ect: stało się pastwem płomieni; a przytem nie mało Ludzi utraciło życie. — Nie ma przykładu aby kiedy z taką troskliwością w giełdzie *Londyńskiej* ubiegano się o papiery skarbowe, iak d. 22 z. m. ale czegoż nie dokazuje złoto! rozniosła się pogłoska że w *Mexyku* odkryto nowe kopalnie złota; natychmiast papiery *Kompanji Meksykańskiej* podniosły się w orenie i w ciągu kilku godzin doszły od 70 do 700!! — Prowadzenie wojny *Anglików z Birmanami* niepodobna się w *Londynie*, gdyż tażadaj nie obiecuje korzyści, a stałe się przyczyną straty niemalej liczby żołnierzy *Angielskich*. Jest wiadomość że *Birmi*ni wydali odezwę aby walczyć z *Anglikami*, miecz o miecz, ząb o ząb! a ta odezwa dosyć skutkowała, wpadli z zawziętością w posady *Angielskie*, zniszczyli cały zbiór *Indigo*, spustoszyli najbogatszą prowincją i. t. p. i gdyby jeszcze dłużej trwali w takowym zapale, mogliby łatwo zdobyć *Kalkutę*. — *Gazeta Edyburgska* opisuje obszernie następujące zdarzenie: Pewny ubogi *Rzemieśnik w Fontenbrydże* wieczorem gdy samotny siedział przy kominie, wpada do niego iakiś Człowiek wzywając pomocy aby o-

bronii jego kolegę napastowanego na ulicy, wychodzi *Rzemieśnik* i w tejże chwili zostaje porwany przez kilku *Ludzi* mających dla niepoznania farbowane twarze, kładą mu na twarz plaster, i pakują do skrzyni którą włożywszy na wóz, pędzą galopem; uiechali znaczną część drogi, gdy szczęśliwym przypadkiem koło złamało się, nie mogli dalej pędzić, wóz został na ulicy iednej wsi, a ci *Ludzie* uciekli. Prócz tej skrzyni było jeszcze 2 innych, w których znaleziono trupy *Ludzkie*; pokazało się że zbrodniarze byli tak zwani *Resurekcyjens men*, którzy *Doktorom* i *Chirurgom* dla badań anatomicznych przedawali ciała *Ludzkie*, i to było iedynym ich sposobem do życia. Są święgani i zapewne to towarzysztwo zjnesionem zostanie. —

D O N I E S I E N I A.

Jest pewna okazja do *Wrocławia*, wygodnym krytym Pojazdem, na dwie lub trzy osoby, życzące sobie osoby zabrać się, raczą zgłosić się do właściciela domu pod Nr 710 przy ulicy *Leśno*.

Do *Handla Rossyjskiego* pod Filarami w *Marywili* nadszedł świeży Transport *Winogron Astrachajskich*, *Herbaty*, i *Ryżu*.

Onegdaj w pół do 9 wieczorem, przechodzącemu przez *Ogród Krasińskich* *Izraeliczin*, skradziono *Czapkę Sobolową*, *Zydowska podszewka ciemno brązowego koloru z kitajki*, *rozdarta cokolwiek*, *wierzech acamitny czarny*, *zostarki zielone*; kto ją wyśledzi i da znać przy ulicy *Franciszkańskiej* pod Nr 1778 do *Abra*ma *Moška Holperyn*, odbierze dukata nadgrody.

Zubioną zestala *Tabakierka* *fabryki Tułskiej*, również i *Laska bambusowa z galką rogową* od sprzedany w przeszły wtorek wieczór, idąco od *Króla Zygmouta* do *Starego Miasta*. Kto takowe rzeczy z nalezione odnieś do *JP. Falliera* mieszkającego w *Kamienicy Petyskusa*, odbierze wynadgrodenia zlp. 24 Dwuletni *Byk prawdziwy Tyrolskiej* porody jest do sprzedania w *Marywili*. Dowiedzieć się pod *Filarami* w *Sklepie* pod Nr. *Sym*. —

Teatr. Jutro *Kom: Brat wpostaci Kochanki* i po 2gi raz *Tańce* wykonane przez *Uczniów P. Amjot*